

Szanowny Pan
Wiesław Krzewina
Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Poznaniu

Wasze pismo z dnia:

Znak:

Nasz znak:

Data:

WŚ.6164.53.2024

25.10.2024 r.

Szanowny Panie Dyrektore,

Nawiązując do procesu tworzenia zasad prowadzenia gospodarki leśnej dla obszarów lasów o zwiększonej funkcji społecznej, wskazanych zarówno w pierwszym jak i drugim etapie prac Zespołu ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Poznania, pragnę przedstawić stanowisko Powiatu Poznańskiego w tej sprawie.

Uważam, że na problem tworzenia lasów społecznych należy spojrzeć z szerszej perspektywy, uwzględniając nie tylko potrzeby ludzi, ale przyjąć na siebie odpowiedzialność za świat zwierząt dziko żyjących, dla których w powiecie poznańskim jest coraz mniej miejsca, ze względu na postępujący proces suburbanizacji. Oczywiście mam świadomość, że ta odpowiedzialność spoczywa nie tylko na Lasach Państwowych, gdyż nie mniej ważną rolę w tym procesie odgrywają samorządy w odniesieniu do terenów zadrzewień, łąk, pól i innych gruntów cennych z przyrodniczego punktu widzenia, mogących spełniać funkcje społeczne podobnie jak grunty leśne, a wymagających zachowania i zabezpieczenia w drodze planowania przestrzennego.

Dobrym wyznacznikiem kierunków działań w lasach jest rozporządzenie w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, które m.in. wyznacza właściwe kierunki mając na uwadze potrzebę zapewnienia ochrony gatunków, w szczególności gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków. Jest to niezwykle istotne ponieważ zmieniają się relacje ludzi ze środowiskiem, ale także samo środowisko. Pamiętajmy, że lasy w powiecie poznańskim są przecież inne, nawet pod względem przyrodniczym, niż lasy naturalne sprzed wieków. Na terenach silnie zurbanizowanych, jak nasz, nie mogą się znaleźć lasy niepodlegające zarządzaniu państwa, w tym przypadku reprezentowanego przez Lasy Państwowe.

Doceniam i popieram nowe spojrzenie na lasy, które nie mogą być tylko synonimem drewna i magazynu tego surowca. Myślę, że wszyscy członkowie Zespołu są przekonani o tym, że lasy społeczne tworzymy po to, aby funkcja użytkowa nie była dominująca. Lasy społeczne w naszym mniemaniu winny stać się wielofunkcyjnym ekosystemem, który w pierwszej kolejności jest nośnikiem bioróżnorodności, ale jego funkcje odpowiadać będą również na potrzeby społeczne, ekologiczne, kulturowe, a nawet duchowe mieszkańców powiatu. Jednakże nie popieram koncepcji całkowitego zaniechania prowadzenia gospodarki leśnej, ponieważ w moim odczuciu tylko ona gwarantuje możliwość przebudowy drzewostanu, dostosowania go do potrzeb zmian środowiskowych oraz jest niezbędnym elementem w celu zapewnienia drożności ciągów komunikacyjnych i bezpieczeństwa ludzi i ich mienia, podczas odwiedzin terenów leśnych. Uważam, że tylko wielofunkcyjna i zrównoważona gospodarka leśna może odpowiednio zareagować na postępujące i najbardziej odczuwalne następstwa zmian klimatu, które zagrażać będą stabilności drzewostanów, w wyniku zwiększonego wydzielania się drzew. Gospodarka ta jest narzędziem kształtującym las, nawet do potrzeb społecznych, przy czym mam

na myśli nie tylko obecne pokolenie, ale i przyszłe, którym chcemy pozostawić te odnawialne zasoby w takim stanie, aby mogły z nich w pełni korzystać.

Widzę oczywiście potrzebę modyfikowania istniejącej gospodarki leśnej w zależności od bieżących potrzeb, gdzie przykładowo w miejscach intensywnego oddziaływania społecznego, na terenach podmokłych, czy też w miejscach o znaczeniu kulturowym wskazane jest ograniczenie tej gospodarki, do niezbędnego minimum. Na Państwowym Gospodarstwie Leśnym spoczywa natomiast ogromna odpowiedzialność, aby zachować krajobraz leśny oraz trwałość lasu, przy jednoczesnym spełnianiu funkcji społecznych. Równie istotne jest, aby w tworzeniu przedmiotowych powierzchni nie dominowała krótkowzroczność, ponieważ nie możemy dopuścić, aby leśne tereny stały się zdeptanymi parkami miejskimi, w których tylko człowiek czuje się dobrze, wypierając ze względu na swoje korzyści inne gatunki. Dlatego w rozumieniu lasu nie możemy się skupić tylko na drzewach, ignorując to, co jest pod ziemią, dzięki przyrodzie i glebę. Musimy również pamiętać, że las to nie uprawa rolna, którą można zmieniać z sezonu na sezon. Drzewo to roślina wieloletnia, która charakteryzuje się długą „pamięcią przyrody”. Koncepcje prowadzenia gospodarki leśnej z czasów np. komunizmu, odeszły do przeszłości. Jednak wówczas wprowadzone zmiany w lasach nadal są widoczne i wymagają poprawy, czy przykładowo przebudowy monokultur dominujących w niektórych wydzieleniach, a narzędziem tych działań może być tylko trwała i zrównoważona gospodarka leśna prowadzona obecnie i w przyszłości. Dlatego konieczne jest rozważne i dogłębne ustalenie interesów publicznych, ochrony przyrody, ochrony wód, aby można uznać, że kierujemy się zasadą zrównoważonego rozwoju. Przystudiowanie tych problemów wymaga, moim zdaniem, dłuższego czasu niż tego którym dysponował Zespół i winno być kontynuowane przez Lasy Państwowe i ekspertów.

Mając na względzie uznanie dla podjętej inicjatywy, chciałbym podkreślić rolę społeczności lokalnych w działaniach prowadzonych w celu racjonalnego i przyjaznego dla środowiska rozwoju kraju. Dlatego podzielam troskę organizacji społecznych o ich lokalne środowisko, ponieważ niezależnie od charakteru, zamożności, czy lokalizacji geograficznej społeczności lokalnej, każda z nich powinna w partnerskich relacjach z innymi społecznościami móc wpływać na kreowanie zrównoważonego rozwoju, na bezpieczny dostęp do zasobów i sprawiedliwy udział w zarządzaniu nimi. Na zakończenie przytoczę niezwykle budujący fragment wypowiedzi Pana Macieja Jędrzejczaka ze Stowarzyszenia "Kasztelania Ostrowska", który nawiązuje do prac Zespołu i określa je jako „coś ważnego i dobrego na płaszczyźnie społeczeństwa obywatelskiego”.

Z poważaniem,

STAROSTA
Jan Grabkowski

KIEROWNIK
Referatu ds. Przyrody i Leśnictwa

Marzena Pawłowska